

EGYETÉRTÉS

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési ár helyben és vidéken:
Egy hónapra 12.50 K Félévre . . . 75.— K
Negyedévre 37.50 K Egész évre. 150.— K

EGYES SZÁM ÁRA 50 FILLÉR.
Kapható az összes dohánytözsdekben,
utcai árusítóknál.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Ferencz József-ut 26., I. em. (passage)
a városi bérházban.

A magyar békeszerződés vázlatja.

Mennyi a magyar államadósság?

Temesvár. A „Temesvári Zeitung” jelenti: Az entente főtanácsa az utóbbi napok folyamán nagy vonásaiban elkészítette a magyar békeszerződést.

A rendelkezéseket ideiglenesen a magyar politikusok megkeresése nélkül állapították meg. Magyarország végleges kormányának megalakulása után azonban a magyar béke delegátusokat azonnal meghívják Páris egyik elővárosába a békefeltételek fogalmazványának átvétele végett.

A béke delegáció megállapította ugyan Magyarország számára a pénzügyi- és gazdasági feltételeket is, minthogy azonban Magyarország nemzetgazdaságára és állam-pénzügyeire súlyos terheket róna, épp úgy, mint Német-Ausztriával történt újabb bizottságot fognak kiküldeni, amely későbbi időpontban állapítja meg a jóvátételi összeget, valamint a hadikölcsönre és a bankjegy adósságra vonatkozó rendelkezéseket. Ez a jóvátételi entente-bizottság majd átveszi Csehország pénzügyeinek ellenőrzését és gondoskodik arról, hogy a lakosság túlságos megterhelését és minden igazságtalan pénzügyi intézkedést elkerülve, az entente a hitelezők érdekeit is megóvja. A békekonzferencia szeptember végéig remélhetőleg elkészül ezzel a munkájával is.

Párisi lapok szerint Magyarország államadóssága 1918 október végéig 43 milliárdot tett ki. Ehhez járult még március 22-ig 6 milliárd új adósság, a kommunisták pedig 7 milliárddal terhelték meg az országot. Magyarország mai összes államadóssága tehát 56 milliárd korona.

Abban az esetben, ha Magyarország területén alakult államok nem vennék át az 1918. október végéig keletkezett adósságoknak rájuk eső részét, Magyarországon minden ujszülött 7000 koronás adóssággal jönne a világra és minden családra körülbelül 28.000 korona államadósság esnék.

Gyógyszertárak éjszakai szolgálata.

Az alábbi gyógyszertárak teljesitenek éjszakai ügyeleti szolgálatot:

Csütörtök: Kigyó, Ferenc József-ut 33. sz. Arany-Angyal, Ferenc József-ut 50. sz. Reménység, Csapó-utca 18. sz. Magyar korona, Péterfia-utca 10. sz. Nádor, Szent-Anna-utca 66.

Franciaország engedményeket tett Németországnak.

Münchenből jelenti a bucaresti L'Indépendance Roumaine: Franciaország engedményeket tett Németországnak a szénzállítások tekintetében, amiket Franciaország a Németországgal kötött békeszerződésben biztosított a maga részére.

Ez engedmény következtében Németországnak a békeszerződésben kikötött 40 millió tonna szén helyett csak 20 millió tonna szén kell szállítania Franciaországnak.

Ez az engedmény Németországban az elismerés rendkívül őszinte érzését keltette.

Az angolok megvették a csepeli löszgyárat.

Bécsből jelenti: A Neue Freie Presse hosszú kommentárt fűz ahhoz a hírhez, hogy egy angol részvénytársaság Magyarország legnagyobb fegyver- és löszgyárat, a csepeli Welsz Manfréd-féle gyárat egy milliárdért megvásárolta.

A Neue Freie Presse rámutat arra, hogy egy amerikai konzorcium már

megvette Csehország legjelentékenyebb acél- és fegyvergyárait. Az angoloknak ez a vásárlása a szövetségesek részére biztosítja a fegyver- és löszpiacot délkeleti Európában.

Végül rámutat a Neue Freie Presse cikke arra, hogy ez a tény nagyjelentőségű a jövő viszonyokra nézve. (Dácia.)

Az amerikai tőke is bevonul Magyarországra.

A Deutsche Tagespost jelenti, hogy egy nagy amerikai pénzügyi konzorcium egy idő óta már fontos tárgyalásokat folytat Magyarország képviselőivel, hogy jelentős amerikai tőkét elhelyezzen Magyarországon.

Garami tárgyalásai Gordon tábornokkal.

Budapestről jelenti: Szociálista körök a legnagyobb izgatottságban vannak, mert bizonyos entente államok képviselői mindenáron meg akarják akadályozni, hogy a kormányba több szociális

tát is fölvegyenek. — Garami Ernő tegnap hosszas tanácskozást folytatott Gordon amerikai tábornokkal. A tárgyalásnak — úgy látszik — nem volt kedvező eredménye. (Dácia.)

Ada-Kaleh Romániához csatlakozik.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

A Deutsche Tagespost jelenti: Ada-Kaleh szigete, a Dunán való fekvésénél fogva, az osztrák-magyar monarchia és Törökország között nemzetközi vitás terület volt. Ehhez járult még, hogy Szerbia és Románia között is fekszik. — *Ada-Kaleh lakossága, amely túlnyomó részben törökökből áll, most — az osztrák-magyar monarchia összeomlása után — elhatározta, hogy a népek önrendelkezési jogánál fogva Romániához csatlakozik.* (Ada-Kaleh szige-

tét tudvalevőleg Jókai Mór Arany ember c. regényében örököltette meg.)

Szerbia elnyomja az anarchiát.

Belgrádból jelenti: Davidovics miniszterelnök Jugoszlávia belső helyzetét illetőleg egy interpellációra válaszolva kijelentette, hogy a zavargások kiterjedése nem várható, mert a kormány a szükséges lépéseket megtette a rend biztosítása érdekében. *A kormány elhatározta, hogy minden anarchikus mozgalom ellen a legerélyesebb eszközökkel fog küzdeni.*

A tescheni szénbányákat a lengyelek kapják.

Prágából jelenti: A cseh-szlovák sajtó izgatott hangon ír arról, hogy tescheni kérdés megbízott különbizottság a tescheni szénbányákat a lengyeleknek ígérte oda. E miatt nagy az elégedetlenség Csehszlovákiában.

Tűzoltógyakorlat.

A cserkészcsapat kiképzésének bemutatása.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

A debreceni tűzoltóparancsnok, Szikszay Gyula szerdán délutánra meghívta a városi tanácsot, hogy bemutassa a tűzoltásban kiképzett hivatásos és önkéntes tűzoltók gyakorlatait. A bemutató gyakorlaton Csóka Sámuel polgármesterhelyettes főjegyző vezetésével megjelentek a városi tanács tagjai, Herkely Gyula csendőrnagy, a rendőrség vezetője. Nagyszámu meghívott közönség nézte végig a tűzoltás mesterségének minden momentumát bemutató gyakorlatokat, amelyek tanúságot tettek a debreceni tűzoltótestület tökéletes képzettségéről.

Különösen a mentési produkciók voltak meglepően szépek. Bemutatták, hogyan mentik tűz esetén az emeleti lakások lakóit a leereszkedő kötél, a csuszató zsák és mentőponyva segítségével. A közönség elismeréssel tapsolta meg a valósággal életveszélyes produkciószámba menő gyakorlatokat.

Nagyszerűen dolgoztak a tűzoltás mesterségére kiképzett cserkészfiúk is.

A tanács legnagyobb elismerését fejezte ki Szikszay Gyula tűzoltóparancsnoknak.

Kivonat

a 21. és 25. számú rendelethez (helyesbitve).

1. Vétkesnek tekintetnek mindazon egyének, akik bár nem rossz szándékkal a nyilvános helyiségekben, vonatokban, az utcákon stb. bármiképen közölni, hírsztelni, megbeszélni fogják az akár igaz, akár képzelt híreket vagy véleményeket, amelyek a helyzetre és a csoportok áthelyezésére, vagy a katonai hatóságok rendelkezéseire, vagy bármilyen, a román hadsereget érintő ügyekre vonatkoznak.

2. Ezen vétkezések a katonai bírák által első és utolsó fokban fognak tárgyalatni és egy évig terjedő bezárásra és 2000 lei pénzbüntetésre elítélteni; amikor a fenti vétkek kémskedési és árulási szándékkal történtek, a háború esetén érvényes büntető törvényekben előírt büntetések fognak végrehajtani.

Egy volt cipész kommunizálta Debreczenben az összes birtokokat

Nagy Lajos viselt dolgal. — A pallagi kommunista gazdaság. — Elfogták Csizmadia Sándor barátját.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Röviden már hirt adtunk arról, hogy Nagy Lajost a földműves és kisgazdák országos egyesületének debreczeni titkárát kommunista üzemek miatt letartóztatta a debreczeni rendőrség. Nagy Lajos április 22-én elmenekült Debreczenből, a múlt hét végén Budapestről valahogyan hazajött Debreczenbe, itt felismerték és elfogták. Napokon át nyomozott ügyében a debreczeni rendőrség, míg végre felderítették egész bűnlístáját.

Megállapították, hogy Nagy Lajos már a Károlyi kormány alatt nagyon veszedelmes tevékenységet fejtett ki. Folyton izgatta a földműveseket, hogy nagyobb bért követeljenek. A folytonos túlkövetelődésekkel a gazdaságokban igen veszedelmes helyzet állott elő. Mikor a kommunizmus kitért Nagy Lajos vállalkozott arra, hogy

kommunizálja a földbirtokokat.

Debreczenben és környékén az összes birtokosokat és bérlőket ő mozditotta el helyükről és alakította át kommunista alapra mindenütt a gazdálkodást. Hogy ez sok helyen milyen brutális formában és milyen erőszakos módon történt, a birtokosok elváltatása, arról nagyon sok tanuvalomás szól. Nagy Lajos a legnagyobb gazdasági munka idején folyton gyűlésekre hívta a gazdasági cselédeket és bolsevista tanokra tanította őket.

Vérhas-járvány Karcagon.

Egy család pusztulása.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Mint értesülünk Karcagon és a környékén nagy vérhasjárvány uralkodik. Tömegesen betegednek meg az emberek és a járványnak

már eddig is nagyon sok halottja van.

A hatóságok mindent megtesznek a járvány leküzdésére, de ez mind-ezideig nem sikerült, mert a nagy meleg erősen gátolja a védőintézkedések eredményességét

A járvány oly nagy mértékben pusztít, hogy egy-egy családból több áldozatot is kíván magának. Egy Bergmann nevű családot sújtott különösen tragikusan a járvány. Ennek a családnak

négy tagja betegedett meg és ezek közül három meghaltak.

Ez a család a vörösek elől menekült annak idején Karcagra, a vörösek mindenükből kifosztották, úgy, hogy most könyöradományokat gyűjtöttek a számukra, hogy a még életben lévők megélhetést találjanak.

Nagy Lajos kommunista működésének legérdekesebb részlete az, ami Pallagon játszódott le. Ott Nagy Lajos

állandóan terrorizálta a gazdasági akadémia tanárait,

az volt a fixa ideája, hogy Pallag központtal kommunista gazdaságot csinál a megye földbirtokai-ból. Ennek lehetetlenségéről és kivihetetlen voltáról épen a gazdasági tanárok voltak legjobban meggyőződve és emiatt Nagy Lajos folyton ellenforradalmároknak kiabálta őket.

Nagy Lajos fantasztikus terveinek elébe vágott a megszállás folytán visszaállott régi rend. Ő is elmenekült a direktóriummal Budapestre. Ott kinevezték Soroksárra valami gazdasági megbízottnak.

A rendőrség a nyomozás során megállapította, hogy Nagy Lajosnak foglalkozása cipész volt. Mikor azt elébe tárták, hogy miként lehet, hogy cipész létére földműves mozgalommal foglalkozott, büszkén vágta oda:

— Én már 1912. év óta titkár vagyok. Csizmadia Sándor nagyon jó barátom. Budapestem engem nagyon becsültek.

A rendőrség erre nem adott sokat, hanem kihirdette előtte a letartóztatást elrendelő végzést és a nyomozás lefolytatása után átkísértették az ügyészség fogházába.

A megszállott területek katonai parancsnoksága és hadtápparancsnokság gazdasági osztálya.

Árverési hirdetmény.

Mivel a folyó évi augusztus hó 20-án megtartott árverésen komoly ajánlattevők nem jelentkeztek: köztudomásra hozatik, hogy folyó évi szeptember hó 10-én d. e. 10 órakor új árveréssel eladatik a parancsnokság épületében, Debreczen, Széchenyi-utca 9. szám, 21-es számú szobában, az egész ócskavas mennyiség, különböző munkafé, régi szánkák, máhaviók, teljes barakkberendezések ablaküveggel, amely anyagok a következő raktárban vannak:

a) a téglagyári raktárban: a volt Materialsammelstelle raktárában ócska vasládák és hordokoldatok, teljes barakkberendezések; b) a csavargár raktárban, Poste-Garte, Gyár-utca 1. szám alatt: famáhaviók, kocsikerekek, kullé és kullé készítéséhez alkalmas faanyag, barakkberendezések; c) a Margit-fürdő mellett levő raktárban, Ferenc József-utca 30. szám: faszánkák, faanyag, fatónkók és butorzat elkészítéséhez alkalmas deszkák; d) a vagongyár melletti raktárban, a volt felszerelési raktárban: máhaviók és teljes barakkberendezések; e) a Bősörmeny-utcában levő raktárban, a lóversenytér mellett: barakkberendezések ablaküveggel és Deconville-sinek.

Árverési feltételek.

1. Az árverés vagy az összes raktárban levő anyagokra egy tételben, vagy az egyes raktárakra külön-külön lesz megtartva. Az ajánlatok az összes anyagokra és raktárakra külön-külön is elfogadhatnak.

2. Az árverésben résztvevők kell, hogy a zárt ajánlattal együtt az ajánlott összeg 30%-át készpénzben is lefizessék és azon esetben, ha az ajánlat el lesz fogadva, — az összeg többi részét két napon belül, ellenkező esetben a lefize-

tett vádium elvész és új árverés lesz tartva.

3. Azoknak, akiknek véglegesen oda ítéltetett az árverésben eladott anyagok, ezen anyagok feletti tulajdonjogot bizonyító okmányok adatként ki, nyugtázva egyszersmind a vételárát.

Hadtápparancsnok és kormányzó-tábornok: **Michaescu.**

A gazdasági osztály főnöke:

Intendant Colonel: **Amzulescu.**

Vezerkari főnök:

Colonel: **Allmanescu.**

Felhívás.

Tudomására hozatik, hogy a hadtápparancsnokság udvarán tizenkét különböző nagyságu láda, részben utesen, részben többféle konyhafelszerelési tárggyakkal találtatott. A tulajdonos e hirdetés megjelenésétől számított három napon belül jelentkezék a főparancsnokság katonai rendőrségénél. Ha a tulajdonos ez idő alatt nem jelentkezik, a ládák a benne levő eszközökkel a román állam tulajdonába mennek át.

Debreczen, 1919 szeptember 1.

A hadtápparancsnokság.

Szerbia elégedetlen a békekonferenciával.

Belgrádból jelentik: A kormányhoz közelálló szerb sajtó egy idő óta azt hangoztatja, hogy a békekonferencián rosszul bánnak Szerbiával. Rámutat a kormány sajtó arra, hogy például a békekonferencia Görögország összes kívánságait teljesítette Szerbiával szemben. Szerbia, noha nem is követelt igen sokat, nem talált őszinte támogatást, pedig a Szerbia részéről hozott áldozatok igen nagyok voltak.

Hir szerint néhány szerb politikai párt azt követeli, hogy Szerbia ne írja alá a ki nem elégitő békeszerződést. (Dácia.)

A német dolgozik

— Az Egyetértés tudósítójától. —

A *Le Figaro* című párisi lap írja: Metzeral polgármestere abból az alkalomból kifolyólag, hogy Poincare elnök a város romjait meglátogatta, beszédet mondott, melyben a többek között ezek a szavak állanak: „A németek nem tartják magukat leverettnek; a német már dolgozik, amint csak egy német dolgozni tud.”

A német dolgozik — ismétli a francia lap, mialatt a francia és angol munkás elpusztul; mialatt vezetőik kényelmesen nézdegélnek parlamenti helyeikről, az alatt a német dolgozik. Nálunk nyolcórás munkaidőről hoztak törvényt — írja —, mely tulajdonképpen 7 és fél órák felel meg. Addig a német dolgozik és a nyolc órát még további munkaidővel tölti meg, melynek ellenértéke az államé. — Németország dolgozik és dolgozik.”

A cukor ára esik Romániában. A cukor ára, amely Romániában már 30 leire emelkedett, állandóan esik. Augusztus 21-én Jassyban 18 lei, Konstanzában 11 lei volt és még további áresések várhatók.

Vasárnap, folyó hó 7. napján este 8 órakor kezdődik a

Debreceni Vasutas Sport-Club táncmulatsága

→ a BIKÁBAN. ←

A vasuti forgalom korlátozása.

Szénhiány miatt.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Tegnap a Debreczenből kifutó és érkező vonatok forgalmában lényeges korlátozást következett be. A szénhiány miatt körülbelül hét vonatjáratot beszüntetett a vasuti főnökség. Csúpán a fővonalakon indul naponta egy vonat, így Püspökladány Szajol felé, Szatmár Máramarosziget és Nagyvárad, Kolozsvár felé egy-egy vonat, míg ezelőtt tudvalevően napjában kétszer is közlekedtek a vonatok. A mellékvonalakon a forgalom tel-

jesen szünetel.

Az állomásfőnökség tegnap a forgalom korlátozást hirdetményben hozta az utazó közönség tudomására. A hirdetmény úgy szól, hogy ma indulnak csak a felsorolt vonatok, úgy látszik remény van rá, hogy közelesem járulni fog a helyzet, ha tudnillik érkezik szén. Az illetékes hatóságok már megtették az intézkedéseket, hogy a régi forgalom ismét helyreálljon.

HIREK

Csermely Gyula a nemzeti irodalomért.

Csermely Gy., ez a Debreczenben is jól ismert, népszerű magyar író, a nagyváradi Magyar Szó c. folyóiratban érdekes cikket ír, amelyben a nemzeti irodalom mellett tör lándzsát. A meleghangú cikk — amely tulajdonképpen reflexió — befejező részében ezeket mondja:

„Uj helyzet előtt állunk, de vannak-e magyar irodalomnak új feladatai is? Szidjanak maradinak, nem bánom, de kimondom, hogy a magyar irodalomnak nincsenek új feladatai, csak az az egy régi és ezer esztendő óta változatlan szent feladata van, hogy nemzeti irányju legyen. És mert irodalmunk utolsó tíz vagy tizenöt éve csak elenyésző kis mértékben volt nemzeti, az új helyzet beálltával az az egy feladatunk van, hogy szakítsunk az utolsó két vagy három lustrum irányával és csináljunk nemzeti irodalmat.

Irodalmunk palotájának száz meg száz ablakából világosság áradt szerte. De milyen világosság? Sok ablakából már jó néhány évvel ezelőtt is csak vörös fény izzott és izgatott; a legfőbbjéből becsületes világosság és melegség áradt ugyan, de nemzetünk talaját az nem termékenyítette meg, a levegőjét nem telítette tüdőtágító ózonnai és csak elenyésző kis számmal voltak irodalmunk házában olyan ablakai, melyekből jótékony és olyan utakra világító fény sugárzott, amelyen a nemzetnek haladni kell, hogy fenmaradását biztosítsa és boldog legyen. Klasszikus tanubizonyosságul idézem a mi nagy Eötvös Károlyunknak „Utazás a Balaton körül” című, minden sorában-szavában nemzeti könyvből ezt a pár sort:

— Hejh, ha ti, magyar költők, akik mai napság éltek, dolgoztok, henyélték és nyomorogtok, úgy megbecsülnétek, oly imáandó fenség gyanánt tisztelnétek a magyarságot, az asszonyt, a nemzeti érzést, a multak dicső emlékeit s a jövődönök büszke reménységét, mint a hetven év előtti idők magyar költői!

Igazsága van-e Eötvösnek, hogy így ír? Tökéletes és megdönhetetlen szent igazsága van!

De Eötvös Károly, ez a legnagyobb nemzeti prózairónk, ki mint nemzeti író még Jókainál is nagyobb és értékesebb: Eötvös Károly már nem él... hát kik azok a kevesek, kik az utolsó tíz-tizenöt esztendőben magyar nemzeti irodalmat csináltak? Nemzeti irodalmat oly értelemben, hogy mikor olvassuk őket, keblünk szent érzessel telik meg és jobbaká leszünk, mint amilyenek voltunk. És kik azok a sokak, fényes, nagy tehetségek különben, kik bár magyar nyelven írtak, de írásaikkal a magyar szíveket csepp rezgésbe se hozták? Magyar nyelven írt, de nem magyar regény például „Andor”; magyarul írt, de nem magyar szindarab a „Francia négyes”, a „Cyclamea”, a „Tastör”.

Nem látják be jóiak, hogy az a kevés nemzeti, amft nemzetük-

Elfogták a szoboszlói hármast kivégzés értelmi szerzőit.

Két ember rémuralma Hajdusoboszlón.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

A szoboszlói csendőrség a mult héten összefogott tizenöt kommunistát, kik ellen az a vád merült fel, hogy részesek Hajdusoboszlón a megszállás előtt lefolyt bolsevik vérengzésben. Az ügyesség indítványára a vizsgálóbíró-ság előzetes vizsgálatot tartott a letartóztatottak ügyében s míg hét embert szabadlábra helyeztek, mert ellenük súlyosabb bizonyíték nem merült fel, addig a másik hét ellen, kik főbűnösök voltak, fentartották a letartóztatást elrendelő végzést. Ezek a következők: R. Tóth Mihály, Dide Lajos, Holhos István, Szoboszlói Károly, Ilyés József, Adler László, Fehér András.

Ezek tartották Szoboszló népet a proletárdiktatura alatt rette-gésben. Mikor a román csapatok Debreczen felé közeledtek, akkor ezek értekezletet tartottak, melyen rövid határozatot hoztak. Ann-yiből állott a határozat, hogy a polgárságot ki kell irtani, nehogy az ellenforradalmat szolgálja.

Mikor Szoboszlón küldöttség alakult a város vezetőiből, hogy a közeledő román csapatok-

nak a várost átadja, ezek az emberek mentek el Szamuely Tibor-ért, hogy jöjjön Szoboszlóra akasz-tatni. Az ő bemondásuk alapján fogták össze Szoboszlón a tehe-tösebb polgárokat és

Ők voltak az értelmi szerzői a szoboszlói hármast kivégzésnek.

Ezek mondták be, hogy kiket kell kivégezni, Szamuely Tibor, a vé-rengző népbiztos csak legyintett a kezével és már huzták fel az illetőket.

A tanuvallomásokból meg le-het állapítani most utólag is, hogy

Szoboszlón még több kivégzésre készültek,

de rettenetes tervükben a román csapatok gyors közeledése meg-gátolta őket.

Az elfogottak között lévő Ad-ler László politikai megbízott volt. Testvére pénzügyi népbiztos volt Szoboszlón és ő kezelte el a város készpénzét. A megszállás előtt az összes értékekkel felment Buda-pestre és még mindig nem tudták előkeríteni.

nek irtak, nem volt elég ahöz, hogy a nép millióinak lelkét nemzeti érzéssel töltse meg s hogy az a sok, ha nem is nemzetellenes, de nem is nemzeti, amit irtak, csak szórakoztató és itt-ott általános problémák fölött gondolkozásra serkentő, de a szűs-zoros értelmében vett nemzeti ér-tékkel nem bíró szellemi munka volt? És nem látják be írónk, hogy részben ennek a kevésnek és soknak a nemzetre nézve oly kedvezőtlen aránya okozta, hogy annyi művelt és félművelt és egész-en műveletlen ember lelke any-nyira ellávolodhatott a nemzeti gondolatától és válhatott nemzetiet-len vörös farkasokkal ordítózó vö-rös fenevadak lelkévé?

Uj helyzet előtt állunk, nemcsak Magyarországot kell, hogy újra felépítsük, de a magyar nép-milliók lelkét is vissza kell, hogy vezessük az egyedül üdvözítő és boldogító nemzeti gondolathoz, még sem mondhatom, hogy ez új helyzettel irodalmunknak is új feladatai volnának. Tízszor és százszor is: irodalmunknak csak az az egy régi és ezer esztendő óta változatlan egy szent feladata lehet, hogy nemzeti irányju legyen és attól soha, de soha és semmi-féle, akár tetszetősnek látszó, de idegen jelszavak kedvéért le ne térjen.*

Beiratkozások a debreczeni állami tudományegyetemen. A református hittudományi, a jog- és államtudományi, valamint a bölcsészet-, nyelv- és történettudományi karon a beiratkozások az 1919/20. tanév I. felére folyó évi szeptember hó 10-én kezdődnek és ugyane hó 30-áig tartanak. A beiratkozásra vonatkozó részletes tájékoztatást az egyetemi tanulmányi-, fegyelmi- és lecke-pénz szabályzata tartal-mazza. Arra nézve, hogy az orvosi

karon a folyó tanév első felében lesznek-e előadások vagy nem, későbbi időben fog tájékoztatás közzététetni. Az előadások mind a három fakultáson október el-sején veszik kezdetüket.

4200 ember a Közművelődési könyvtárban. A Fűvészkert-u. 1. szám alatt levő, augusztus 1-én megnyitott nyilvános városi Könyvtárban, melynek olvasó-termét és kölcsönkönyvtárát minden 16 évet betöltött debreczeni egyén díj-talanul használhatja, a megnyitás há-vában összesen 4200 ember fordult meg. Olvasatott az Olvasóteremben a lapokon és folyóiratokon kívül 577 kötet, a kölcsönzöből kivétellett 2720 kötet, tehát a könyvtár első havi könyvforgalma ösz-szesen 4288 kötet volt. E számok min-den szónál hatalmasabban bizonyítják a könyvtár szükségességét s a népművelés szempontjából való nagy fontosságát.

Eszméletlen leány a temetőben. Tegnap este a Szent Anna-utcai katolikus temetőben egy eszméletlen állapotban fekvő leányra akadtak az ott járók. A mentőkkel beszállították a köz-kórházba, hol csak másnap reg-gel tért magához. Ekkor elmondotta, hogy Szabó Eszternek hív-ják, 17 éves, a Bethlen-utca 51. szám alatt lakott, mint cseléd. — Gazdája összeszidta, mert 90 ko-ronát elvesztett és miután már máskor is elvesztett kisebb-na-gyobb összegeket, megfenyegette, hogy feljelenti a rendőrségen. — Ettől való félelmében öngyilkos-ságot követett el, marólugot ivott a temetőben. Állapota súlyos.

Francia-, angol-, olasz-, német-, magyar szótárak és jogi könyvek, jegyzetek kaphatók a Színházi Figaró hírlapirodában (ref. bérpalota).

A szerb nemzeti bank fiókjával. A szerb minisztertanács elé egy törvényjavaslat került, amely szerint újjászervezik a nemzeti bankot, újabb fiókokat állít-tanak föl az új királyság minden részében, hogy megoldják azt a problémát, amelyet az osztrák-magyar monarchiából odaözönlő papírpénz áradat okozott. (Times.)

Bonyodalmas esperes választás. A Szamos jelenti: A szatmári ref. egyházmegye köz-gyűlése megsemmisítette az eddigi eljárást s egészen új szavazást rendelt el az esperesi tisztségre. Békely Lajos szatmári lelkes a gyűlés után kijelentette, hogy nem vállalhatja el az esperességet, még azon esetben sem, ha a többsé- get ismét elnyerné is, mert a má-sik jelölt érdekében az egyház-megyei vezetőség egy része tulsá-gosan befolyásolta az egyházakat a szavazásnál s az ennek dacára elért egy szótöbbséget a bizott-ság alaki kifogásokkal meghíusi-totta. A szatmári egyház presby-teriuma tegnap Békely Lajos lel-kész tiltakozása dacára ismét reá adta le a maga 7 szavazatát s kérte, hogy ne vonakodjék az es-peresi tisztség elfogadásától.

Hajdúvármegye és Debreczen város egyesített Hadigondozó Hivatala a hadtápfőparancsnok és kor-mányszótábornok Ur engedélye alapján felhívja azon rokkantakat, akik a buda-pesti utókezelő intézetből Debreczenbe, vagy Hajdúvármegyébe jöttek szabad-ságra, vagy orvosi kezelés végett, de saját hibájukon kivül itt rekedtek és azon rokkantakat kiknek már régtágra van szükségük, Budapestre való utazá-suk végett fenti hivatalnál (Piac utca 26.) a hivatalos órák alatt (9—12) jelent-kezzenek.

Letartóztatott irnok. A rendőrségi sajtóiroda jelenti, hogy a rendőrség letartóztatta V. L. városi irnokot, ki legutóbb detek-tív szolgálatot teljesített és hiva-talos eljárás során szabálytalan-ságokat követett el. A rendőrség felhívja mindazokat, akik ellene terhelő adatok birtokában vannak, jelentsék azt a rendőrségen az 51. számú szobában.

Szepessy Ferenc tánc-tanító tisztelettel értesíti az összes volt tanítványait, hogy folyó hó 6-án, azaz szombaton az Arany-Bika disztermében este 7 órai kezdettel, Rácz Laci zenekara mellett reggeliz tartó di-szes táncvizsgát rendez. ahol há-jos leányok fogják a különböző táncokat bemutatni. Az idő rö-vidsége miatt meghívók nem lesznek szétküldve, tehát ezután hívja meg az összes volt tanít-ványait kedves hozzátartozóival együtt.

Felhívás. Felhivatnak azon csece-mős anyák, akiknek csecesemő a Né-pjóléti Hivatal védelme alatt állanak, hogy a cukorjegyük átvétele végett a hivatal (Miklós-u. 23. sz.) helyiségében nevüknek kezdő betűje szerint jelent-kezzenek. F. évi szept. 12-én A—E betűig, 12-én F—J betűig, 13-án K—O betűig, 14-én P—Z betűig. Debreczen, 1919 szept. hó 2. Debreczen város Népjóléti Hivatala.

Békebell friss gummiárú, u. m.: irrigátor-gummi, cucli-gummi, Olla-gummi, gyermek alá való gummi, légpárna, jégtömlő, sérvkötő, haskötő, csipőszorító Vitáriusnál, Piac-utca 16.

Dr. Szöllösi nemi bete-geknek rendel. Hungaria-épület.

Orvosi hír. Dr. Göndör Ar-nold egyetemi orvostudor fog-orvosi rendelését megkezdi szept-tember hó 8-án, Kossuth-utca 25-ik szám alatt.

Hj. Schaff János táncanár tisz-telettel értesíti az igen tisztelt szüléket és fiatalokat, hogy a tanuló ifjúság (diákság) és gyermekcsoport jelöléses táncvizsgáját (ugy mint békeben) e hó 6-án szombaton tartja meg a Royal-szálló disztermében este 6 órai kezdé-tel.

A tanács elfogadta a helyi-vasúttal létesített egyezséget

Életbeléptetik a villamos-jegy árának felemelését.

A városi tanács szerdán délelőtt rendkívüli ülésben vette tárgyalás alá azt a megegyezés-tervezetet, amelyet a város képviselőjében Csóka Sámuel polgármesterhelyettes főjegyző, dr. Magoss György tisztii főjegyző, dr. Vargha Elemér tb. főjegyző-tanácsnok és Debreczeni Jenő, a közvilágítási vállalat igazgatója létesítettek a helyi-vasút képviselőjével a villamosjegy árának és a villamosmenetjegyek árának felemelése tekintetében.

A tanács ülésén az egyezségnek különösen az a passzusa képezte hosszúságos és beható vita tárgyát, amely arra az esetre vonatkozik, hogyha a világítási vállalatnak 30 koronánál többbe fog kerülni a szén métermázsája. — Tudniillik az egyezségtervezet szerint, ha a szén ára 30 koronán túl emelkedne, minden koronás emelkedés után a helyi-vasút 8 fillérrel többet fizet az áramért a világítási vállalatnak, de amennyiben a szén ára 30 koronán túl csak annyival emelkedne, hogy jegyenként legfeljebb 4 fill. áram-áremelés volna követelhető, ez esetben a város követelheti a helyi-vasúttól a menetjegyek árának 10 filléres felemelését.

A tanács abba nem akart belemenni, hogy mindaddig, míg a szén árának emelkedése következtében a villamos-jegy árának 4 fillérnél kisebb differencia mutatkozik, addig a helyi-vasútnak nincs semmiféle megtérítési kötelezettsége, viszont, ha a differencia eléri a 4 fillért, akkor a helyi-vasút felemeli a villamosjegy árát 60 fillérről 70 fillérré s a 6 fillér haszon felerészben akkor is a helyi-vasútnak.

Hosszas tárgyalások után, — amelyben a helyi-vasút képviselői is részt vettek, — végül elfogadták az egyezséget azzal, hogy a 4 filléren aluli deficit is arányosan osztandó fel a városi világítási vállalat és a helyi-vasút között.

A tanács így hozzájárulván az egyezséghez, a napokban már hatályba léptetik a villamosjegy árának felemelését s egy jegy ára 40 fillér helyett 60 fillér lesz.

A magyar szociáldemokraták a békekonferenciához.

Budapestről jelentik: A magyar szociáldemokrata párt elhatározta, hogy a békekonferenciához emlékiratot küld, amelyben protestálni fog az ellen, hogy a szövetséges államok képviselői beavatkozzanak Magyarország belső politikai ügyeibe.

Ezt a memorándumot egyúttal megküldik a francia, az angol, az amerikai és az olasz szociáldemokratapártoknak is, hogy ezek is intervenáljanak kormányuknál a memorandum értelmében. (Dácia.)

Wilson köruten.

New-Yorki jelentés szerint Wilson a napokban körutat fog tenni az Egyesült-Államok nyugati részében, hogy a népet megnyerje a Népek Ligájának. (Dácia.)

Mindenkinek saját érdeke ruhaszükségletét

Feldheim Testvérek

posztóáruházában, Király-utca 4.

beszerezni, ahol állandóan választékos raktár angol férfi-, nőruha-, costum-szövetek és női ruhaselymekben. ++++++

◆ SZÍNHÁZ ◆

Vig-színház műsora:

Csütörtökön **Kaméllás hölgy, dráma.**
Pénteken **Palika, színmű.**
Szombaton délután **Palika, színmű.**
Este **Cassanova, operett.**
Vasárnap délután **Sárga csikó, népszínmű.** Este **Cassanova, operett.**
Hétfőn délután **Cassanova, operett.**
Este **Kintornás család, népszínmű.**

Hella Moja főszereplésével ma utoljára az Inge grófnő című négy felvonásos dráma és a Gyöngy nyakék című három felvonásos bűnügy az Apollóban.

Kaméllás hölgy kerül színre ma a Vigszínházban. Armandot Várady Lajos, Margitot Gazdy Aranka játsszák. A népszerű darab iránt nagy az érdeklődés. Holnap, pénteken a nagy sikert aratott Palika színművet adják. (A színházi iroda jelenti.)

Vasárnapi előadások. (A színházi iroda jelenti.) Vasárnap délután mérsékelt helyárrakkal a Sárgacsikó népszínmű, este a Cassanova operett kerül színre.

Az előadások kezdete. (A színházi iroda jelenti.) Az esti előadások 8 órakor kezdődnek.

Cassanova. (A színházi iroda jelenti.) Szombaton kerül színre érdekes szereposztással a Cassanova. Honthy Hanna az első felvonásban a Sátán feleségét, a másodikban Marion, virágárusleányt, a harmadikban Pompadour marquisnőt, a negyedikben Liát játssza. A címszerepet az első és utolsó felvonásban Heltai, a második és harmadikban Káldor játsszák.

◆ SPORT ◆

A sport közönsége. Debreczenben a sportélet szinte páratlan lendületet vett. A sport-egyesületek száma ugyszólván napról-napra nő, két egyesületnek már saját pályája is van s a közönség érdeklődése egyre jobban a sport felé fordul. Egy-egy football versenyen ma már olyan nagy közönséget láthatunk, mint amilyent egy szezon-slágerrel sem tudnak a színházba csalogatni. Ma már mindenki beszél Debreczenben a sportról és ez az öröndetes jelenség biztosítja azt, hogy jövőre a sport fejlődésének még nagyobb arányu perspektívája fog itt kibontakozni.

Szatmári is élénk sportélet van. Vasárnap a Szatmári Sport Egylet a Mármaroszigeti Sámson Cionista Sport Clubbal mérkőzött és győzött 3:2 (2:2) eredménnyel.

A bैसेball Bécsben. Az eddig csupán Amerikában kultivált bैसेball ugyiátszik átjön a kontinensre is. Legutóbb a Párisban tartott antant olimpiadon mutatták be, most pedig Bécsben játszottak a múlt héten egy propaganda

mérkőzést egy kombinált bécsi csapat ellen. A bécsiek ugyiátszik fogékonyak a football eme válfaja iránt, mert az amerikai team csupán 6:5 arányban tudott győzni a sárgadressesz bécsi csapat ellen. Ezekután valószínű, hogy rövidesen nálunk is bemutatkozik az amerikai kedvenc bैसेball játéka.

Magyarország football bajnoksága. A Magyar Labdarugó Szövetség elhatározta, hogy az idén már nem hadi, hanem békebajnokságot ír ki. Változás állott be a résztvevő csapatok számában is. Eddig tizenkét csapat küzdött az I. osztályu bajnokságban, ezeknek a számát most az MLSz tizenötre emelte fel. Visszakerült ugyanis az I. osztályba az 1914-ben kiesett MAC, melynek elévülhetetlen érdemei vannak a magyar footballsport történetében. Bekerült a II. a) osztály győztese, az azelőtt I. osztályu NSC és a II. b) osztály győztese az UTSE. Elhatározta a Szövetség, hogy a II. a) és II. b) osztályokat ezentul Kárpáti-csoport, illetve Stobbe-csoport néven fogja nevezni, hogy az a) és b) elnevezés ne sértse a résztvevő klubok önértetét.

Jolsvay Endre, a DTE football csapatának jobbszélsője belépett a DMTK footballcsapatába, amely vasárnap Szatmárt fog vendégszerezni a Szatmári Sport Egylettel szemben.

Tréning. A Debreczeni Tornaegylet I. és I. B. csapata csütörtök délután össztréninget tart és a játékosok feltétlen megjelenését kéri a Csapatintéző.

Cserkészlet. A DTE választmánya érdekes határozatot hozott az egyesület kebelében működő ifjusági tagokra vonatkozólag. Kimondotta ugyanis, hogy 17. éven alul az ifjuságot telügyelet alá veszi és csak az esetben engedí foglalkozni őket a sporttéren, ha azok belépnek a cserkész örszem csapatba és ennek vezetésével egy bizottságot — melyben orvos is van — bizott meg. — Hogy milyen fontossággal bír a határozat, azt csak az tudja megbirálni, aki ismeri az ifjuságnak a háboruban minden téren, de különösen a testi nevelésben szenvedett fogyatékoságát. A f. szeptember hó 14-én a nagyerdői sporttéren tartandó cserkészörszem-csapat bemutatója után a szülők be fogják látni, hogy érdekük az ifjuságot a cserkészfegyelem alá rendelni és tömegesen fogják fiaikat a DTE cserkészörszem-csapatába beiratni.

Cenzurat de Sublocotementul Horla.

Eladó ingatlanok ! !

Hajnal-utca 11. számú szép, modern családi ház, értekezni ott a tulajdonossal.

Vénkert, Domokos Lajos-utca 22. számú szép Villa, modern berendezéssel: 3 szoba, konyha, spaiz, pince, fürdőszoba, füves veranda, előtte parkirozva, 1300 négyszögöl telekkel.

Magyarvilág kávéház, Petőfi-tér 9. szám alatt, berendezés és felszereléssel.

Értekezni Nagy Sándor Irodája Dobó-utca 36., délelőtt 8—2 óráig.

Paradicsom

kilónként 1 korona 30 filléért — nagyobb mennyiségben is — továbbá egyéb zöldségfélék és szobanövények, pálmák méltányos áron kaphatók naponta reggel 7 órától 12-ig és délután 2 órától 6-ig, a

MACSI URADALOM zöldségüzletében. (Püspöki palota.)

APRÓHIRDETÉSEK

Hirdető közönség szíves figyelmét felhívjuk arra, hogy a lapunk részére szánt hirdetésekkel déli 12 óráig szíveskedjék feladni, mert 12 óra után nem áll módunkban azt elhelyezni. Kiadóhivatal.

LEVELEZÉS

Fehér rózsá. Kórházba helyeztem, végtelenül aggodom állapotáért. Csütörtökön föltétlen várlak. 1536

AJÁNLAT

Cserép- és palafedést, valamint mindenféle tetőzetek kijavítását és ujonani átalakítását pontosan és jutányosan elvállalja Szilágyi Gyula, Baross-utca 11. szám. 1531

Elcserélném kettő szobás lakásmat két szoba, előszoba, esetleg 3 szobás lakással. Cim a kiadóban. 1536

Róman nyelvre mindenféle kérvényeket írok és fordítok egésznap. Halmovits, Szent Anna-utca 58. 1491

Róman nyelvre írok és fordítok bármiféle kérvényeket Ogonovszky, Kosuth-utca 11., Dr. Ballay iroda. 1500

Kályhatapasz, mindenféle kályhához és tűzhelyhez ismét kapható Károly Ferenc József-ut 8. 1516

Tűzálló chamottelszt ismét kapható Károly Ferenc József-ut 8. 1519

Középkiskolai tanuló jó ellátást kaphatnak izr. háztulajdonosnál. Cim a kiadóban. 1528

Teljes ellátást kaphat középfokú iskolába járó két leánytanuló tanár-családnál. Egyházi bérpalota, III. udvar, földszint 37/a. 1527

Róman és magyar nyelven írok kérvényeket. Kandia-utca 8. sz. 1533

KERESLET

Munkások és zsákoltozó asszonyok felvétetnek Honig sóráktárában. 1534

Gyakorlott varróleányok felvétetnek Goldsteinnál, Miklós-utca 5. 1515

Vidéki url család keres 2 szobás lakást butorozva vagy anélkül, mellék-helyiségekkel. Kivánságra élelmiszerral fizetve. Ajánlatok Arany János-utca 54. I. emelet. 1537

Ogyes, képzett varróleányok felvétetnek Halmágyi-dívházában. 1530

Szabóság nagymunkára, elsőrendű fizetéssel felvétetik. Sztepanov, Hatvan-utca 11. 1538

ELADÁS

Péterfia legszebb helyén egy ház, 1200 négyszögöl telekkel, eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Vaskonyha, kerti asztal, locák, fa szőlő prés, kerti szerszámok eladók. Bercsényi-utca 24.

Eladó ház és szőlő Város közepén, piac szájában 6 utcára néző sarokház, 8 utcai szobával, rendkívül nagyforgalmu hely, minden üzletnek alkalmas, 50 hektó hort befogadó pince és minden mellék-helyiségekkel ellátva, továbbá: **Sestakerti szőlő,** 1768 □-öl, cirka 50—60 hektó terméskültatással, szép, dombos fekvés, csinos, cseréppel fedett házzal, mely szoba, konyha, fedett garáz és borház, lakható helyiségekből áll, megfelelő mennyiségű hordó, 2 préss, morzsoló s egyéb szüretelő edényekkel felszerelve, mindkét ingatlan szabadkézből eladó. Cim a kiadóhivatalban. 1590

Eladó Kishegyesi-ut 32. sz. alatt lévő pusztá telek, Értekezhetni lehet ottan helyben.

Eladó háromszor fejtett 4 hordó ezerjő bor, helyben pincézve, egy hordóként is. Értekezhetni Vendég-utca 8. szám. 1506

Eladó ház: három szoba, egy konyha, spaiz, tengerigőre, jóvizű kut, istálló, 1100 □-öl földdel, 95 darab gyümölcsfa. A vevő azonnal átveheti. Cim: Boldogkert, Egyletkert-utca 84. szám. 1524

Felelős szerkesztő: Dr. SZATAI FERENC.

Kiadja:

Debreczen szab. kir. város és a Tiszántúli reform-egyházker. könyvnyomda-vállalata.